

4. Η Συγκρότηση Της Αθηναϊκής Κοινωνίας – Η Καθημερινή Ζωή

Απαντήσεις ερωτήσεων Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου

Η Ηγεμονία Της Αθήνας (479 - 431π.Χ.)

σχ. βιβλίο (σσ. 75-77)

Απαντήσεις στις ερωτήσεις Ιστορίας Α΄ Γυμνασίου (σσ. 75-77)

Η Ηγεμονία Της Αθήνας (479 - 431π.Χ.)

4. Η Συγκρότηση Της Αθηναϊκής Κοινωνίας – Η Καθημερινή Ζωή

Ερώτηση 1

Συγκρίνετε τη θέση των δούλων στην Αθήνα με την αντίστοιχη των ειλώτων στην Σπάρτη.

Απάντηση

α) Οι ειλωτες είχαν περιπέσει σε ένα καθεστώς επαχθούς δουλείας. Αν και στην αρχή ήταν στην ουσία δουλοπάροικοι, έχοντας την υποχρέωση να παραδίδουν ένα ποσοστό της σοδειάς στους Σπαρτιάτες, αργότερα η θέση τους έγινε πολύ δυσχερής. Ο διαρκής φόβος για εξέγερση των ειλώτων οδήγησε τους Σπαρτιάτες στην υιοθέτηση σκληρών μέτρων επιτήρησής του. Μας είναι γνωστή η πρακτική των Σπαρτιατών να σκοτώνουν έναν ειλωτα για κάθε γνήσιο πολίτη που έφτανε στο όριο ενηλικίωσης. Το φάσμα της επανάστασης των ειλώτων καθόρισε το χαρακτήρα του σπαρτιατικού κράτους. Μεταβλήθηκε σε μια κλειστοφοβική κοινωνία η οποία αρνούνταν να έχει σοβαρές επαφές με τον έξω κόσμο.

β) Αντίθετα, η θέση των δούλων στην Αθήνα ήταν πολύ καλύτερη. Χρησιμοποιούνταν σε ποικίλες εργασίες: στους αγρούς, σε διοικητικές θέσεις, ως παιδαγωγοί κτλ. Οι Αθηναίοι γενικά περιέβαλαν τους δούλους με στοργή. Αν κατέφευγαν ως ικέτες σε κάποιο ιερό, κανείς δεν μπορούσε να τους πειράξει.

Ερώτηση 2

Τι ήταν οι μέτοικοι και ποιες αντιστοιχίες βρίσκετε να υπάρχουν με τους σημερινούς μετανάστες στη χώρα μας;

Απάντηση

α) **Μέτοικοι** ονομάζονταν όσοι κατάγονταν από άλλες περιοχές και είχαν εγκατασταθεί στην Αθήνα για οικονομικούς λόγους. Η πόλη ήταν πλούσια και πολλοί Έλληνες θεωρούσαν ότι εκεί υπήρχαν ευκαιρίες πλουτισμού. Πλήρωναν ένα φόρο, το μετοίκιο, ο οποίος τους επέτρεπε να εργάζονται στην Αθήνα.

β) Όπως οι μέτοικοι, έτσι και οι σημερινοί μετανάστες έχουν έρθει στη χώρα μας αναζητώντας μια καλύτερη μοίρα, μια πιο αξιοπρεπή ζωή, σε σχέση με τις χώρες καταγωγής τους. Πολλοί μετανάστες σήμερα ασχολούνται με το εμπόριο, συμβάλλοντας με την εργασία τους στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Ερώτηση 3

Ποιος ήταν ο ρόλος της γυναίκας στην Αθήνα; Ποιες διαφορές διαπιστώνετε στη θέση της γυναίκας σήμερα;

Απάντηση

α) Η θέση της γυναίκας ήταν στο σπίτι. Ασχολούνταν αποκλειστικά με τις οικιακές εργασίες και την ανατροφή των παιδιών. Έξω έβγαινε σπάνια, κυρίως κατά τις θρησκευτικές εορτές. Μόνο ιέρεια μπορούσε να γίνει. Πιο ελεύθερες ήταν οι εταίρες. Μπορούσαν να μορφωθούν και να συναναστραφούν στα συμπόσια με εξέχουσες προσωπικότητες της εποχής.

β) Η θέση της γυναίκας έχει αλλάξει πάρα πολύ. Αν και ακόμη ασχολείται με τα παιδιά ή με τις δουλειές του σπιτιού, εντούτοις είναι πλέον ελεύθερη να βγαίνει έξω, εργάζεται, έχει δικαίωμα ψήφου, διαχειρίζεται μόνη της τα χρήματα που κερδίζει, έχει αποδείξει την αναμφισβήτητη ικανότητά της σε πολλούς τομείς. Μένουν βέβαια να γίνουν πολλά, ώστε να εξασφαλιστεί η ισότητα ανάμεσα στα δύο φύλα.

**B. Απαντήσεις στις Ασκήσεις – Δραστηριότητες που αξιοποιούν τις πηγές
(σσ. 75-77 σχ. βιβλίου)**

Ερώτηση 1

«Ο θεσμός της δουλείας είναι δίκαιος»

Τι σας κάνει ιδιαίτερα εντύπωση στο κείμενο του Αριστοτέλη;

(σελ. 75 σχ. βιβλίου)

Απάντηση

Ιδιαίτερη εντύπωση κάνει η επιχειρηματολογία του σπουδαίου φιλοσόφου υπέρ του θεσμού της δουλείας. Ο Αριστοτέλης θεωρεί εξ ορισμού ότι ο δούλος είναι ένα ζωντανό εργαλείο. Θα περίμενε κανείς να ανήκει στους πολέμιους του θεσμού. Ωστόσο, βλέπουμε πως προσπαθεί να δικαιολογήσει τη δουλεία στηριγμένος σε αυθαίρετους συλλογισμούς.

Ερώτηση 2

Ο ρόλος της γυναίκας

Συμφωνούν τα αγόρια και τα κορίτσια μ' αυτές τις απόψεις; Τι έχει αλλάξει από τότε έως σήμερα; (σελ. 76 σχ. βιβλίου)

Απάντηση

Οι απόψεις των αγοριών και των κοριτσιών σχετικά με όσα πιστεύει ο Ξενοφώντας έχουν αλλάξει πλέον ριζικά. Σήμερα έχουν γίνει πολλά βήματα στον τομέα της ισότητας των δύο φύλων και από νομική άποψη και σε σχέση με τη νοσοτροπία. Η γυναίκα βγαίνει ελεύθερα έξω από το σπίτι και συμμετέχει περισσότερο ή λιγότερο ισότιμα στην οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική ζωή. Σε πολλές νέες οικογένειες έχει γίνει αποδεκτή η νοσοτροπία ότι και ο άντρας πρέπει να ασχολείται

με την ανατροφή των παιδιών και τις οικιακές εργασίες. Η ισότητα στην εκπαίδευση και στη μόρφωση είναι δεδομένη. Ωστόσο, εξακολουθούν να επιζούν παλιές και παρωχημένες νοοτροπίες πάνω σε αυτό το θέμα. Σε αρκετούς τομείς οι διακρίσεις δε λείπουν. Πρέπει να γίνουν ακόμη πολλά για να επιτευχθεί καθεστώς ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα.

Ερώτηση 3

Σκηνή στο γυναικωνίτη. Ερυθρόμορφη πυξίδα. Παρίσι, Μουσείο Λούβρου. Ο γυναικωνίτης είναι το βασίλειο της γυναίκας. Με τι ασχολείται η κύρια μορφή της εικόνας; (σελ. 76 σχ. βιβλίου)

Απάντηση

Η καθιστή γυναικεία μορφή, στο κέντρο της εικόνας, ασχολείται με τον καλλωπισμό της. Στο ένα χέρι κρατάει έναν καθρέφτη ενώ στρέφει το κεφάλι της σε προφίλ για να δει το πρόσωπό της.

Ερώτηση 4

Σκηνή από συμπόσιο (Ρώμη, Μουσείο Βατικανού).

Τι απεικονίζει; (σελ. 77 σχ. βιβλίου).

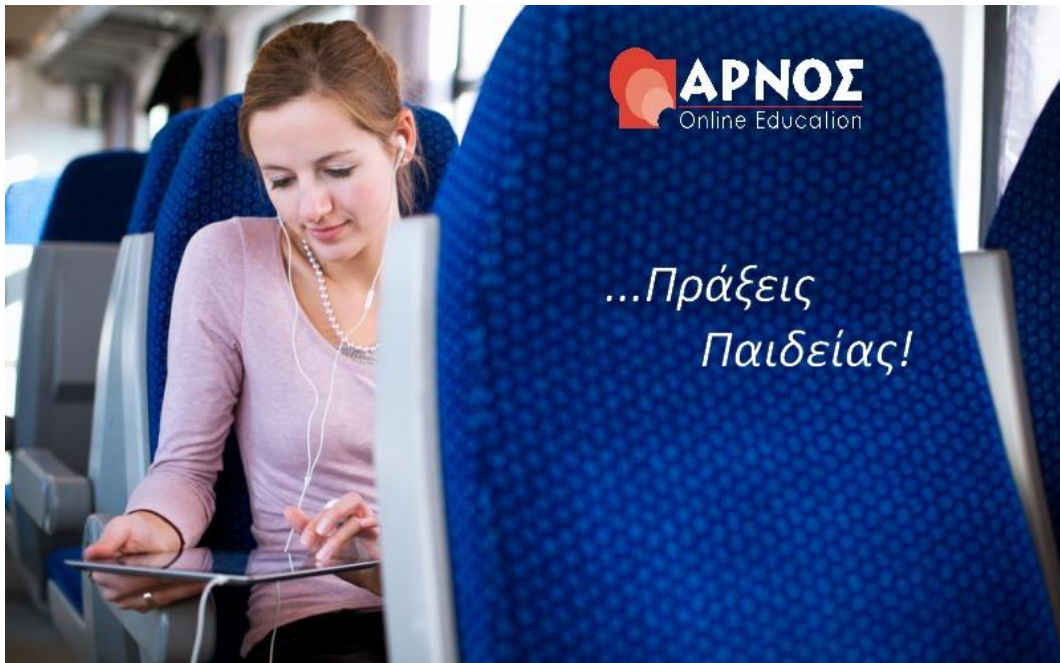
Απάντηση

Στο κέντρο της παράστασης βρίσκεται άντρας ξαπλωμένος σε ανάκλιτρο. Κάνει εμετό σε αγγείο που βρίσκεται στο πάτωμα. Μια γυναικεία μορφή προσπαθεί να τον συνεφέρει.

Επιμέλεια: Ειρήνη Καραγεώργου - Φιλολόγος

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία για όλο το σχολικό έτος **μόνο με 150 ευρώ!**

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

...Πράξεις Παιδείας!